

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΒΟΡΕΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ
ΔΗΜΟΣ ΙΚΑΡΙΑΣ

Ταχ. Δ/ση : Άγιος Κήρυκος Ικαρίας

Ταχ. Κώδ. : 833 00

Τηλέφ : 2275350401

ΦΑΞ : 2275022215

Email: dak2@otenet.gr

Άγιος Κήρυκος Ικαρίας 3/4/2018

Αρ. Πρωτ.:1520

Προς: Υπουργείο Περιβάλλοντος & Ενέργειας
Γραφείο Αναπληρωτή Υπουργού κ. Σ. Φάμελου.

Κοινοποίηση :

- 1) Βουλευτή Νομού Σάμου
- 2) Κοινοβουλευτικές ομάδες (ΝΔ, ΚΚΕ, ΔΗ.ΣΥ, ΠΟΤΑΜΙ, ΑΝΕΛ, ΕΝΩΣΗ ΚΕΝΤΡΩΩΝ).
- 3) Π.Ε.Δ Βορείου Αιγαίου

Θέμα : Υποβολή σχεδίου νομοθετικής ρύθμισης για το Ιδιοκτησιακό δασών & δασικών εκτάσεων νήσου Ικαρίας.

Κύριε Υπουργέ,

Σε συνέχεια όσων έχει αποφασίσει ομόφωνα το δημοτικό συμβούλιο Ικαρίας σχετικά με το Ιδιοκτησιακό καθεστώς δασών & δασικών εκτάσεων της νήσου Ικαρίας.

Σας υποβάλουμε την πρόταση του Δήμου μας, την οποία και σας καλούμε να εντάξετε σε σχέδιο νόμου του υπουργείου σας, ως νομοθετική ρύθμιση που θα διευθετεί το θέμα των διακατεχόμενων εκτάσεων (σύμφωνα με τις υπουργικές αποφάσεις του 1927) για τις οποίες διεκδικεί ο Δήμος την κυριότητα τους.

Συνημμένα υποβάλουμε το σχέδιο της προτεινόμενης Νομοθετικής Ρύθμισης, μετά Εισηγητικής Έκθεσης.

Σε αναμονή των ενεργειών σας

Ο ΔΗΜΑΡΧΟΣ ΙΚΑΡΙΑΣ
ΣΤΥΛΙΑΝΟΣ ΣΤΑΜΟΥΛΟΣ

ΑΙΤΗΜΑ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΙΚΑΡΙΑΣ ΓΙΑ ΕΠΙΛΥΣΗ
ΤΟΥ ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑΚΟΥ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΟΣ ΜΕΡΟΥΣ ΤΩΝ
ΔΑΣΩΝ & ΔΑΣΙΚΩΝ ΕΚΤΑΣΕΩΝ ΤΟΥ ΝΗΣΙΟΥ
ΜΕ ΠΡΟΣΘΗΚΗ ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗΣ ΡΥΘΜΙΣΗΣ ΣΕ ΣΧΕΔΙΟ ΝΟΜΟΥ
ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

**ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΟΥ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΟΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΑΝΑΓΚΗΣ
ΕΠΙΛΥΣΗΣ ΤΟΥ ΜΕ ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗ ΡΥΘΜΙΣΗ**

Από τα χρόνια της Οθωμανικής αυτοκρατορίας, οι εν γένει γαίες του νησιού της Ικαρίας, όπως και άλλων μικρών νησιών του Αιγαίου, αναγνωρίζονταν, ως γαίες πλήρους ιδιοκτησίας (μούλκ), άλλως ακίνητα «καθαρής ιδιοκτησίας», δηλαδή ιδιωτικά και όχι του Κράτους, υπό την έννοια ότι ανήκαν κατά πλήρη κυριότητα σε ιδιώτες. Όπως μάλιστα έχει κριθεί, από τον Άρειο Πάγο, για ακίνητο στην Ικαρία (απόφαση Α.Π. 200/1934, Θεμ. ΜΕ΄. 565): «... το επίδικον ακίνητον κείται επί της νήσου Ικαρίας, τα δ' εν τοις νήσοις του Αιγαίου ακίνητα υπάγονται, ως πασίδηλον τυγχάνει, εις την κατηγορίαν των καθαρής ιδιοκτησίας ακινήτων (μούλκια), επί των οποίων, οι περί εγγραφής εις κτηματολόγιον (δια ταπίων) διατυπώσεις δεν ήσαν επί Τουρκοκρατίας απαραίτητοι (ως επί γαιών δημοσίων, μεριγέ και μεκβουφέ), κατισχύοντος των νεωτέρων Οθωμανικών διατάξεων, του θεμελιώδους Ιερού Μουσουλμανικού Δικαίου, δι' ου τα μούλκια ως προς την μεταβίβασιν εξομοιώθησαν προς τας διατυπώσεις των κινητών. ...».

Μετά την Ικαριακή Επανάσταση της 17^{ης} Ιουλίου 1912 και τη δημιουργία του Κράτους της «Ελευθέρας Πολιτείας της Ικαρίας», όλες οι γαίες του νησιού περιήλθαν στη Διοίκησή της. Καμία δε διαφορετική ρύθμιση δεν έγινε κατά την προσάρτηση της Ικαρίας, στην Ελλάδα.

Όσον δε αφορά ειδικότερα τα δάση του νησιού, έχουν εκδοθεί, κατά το έτος 1927, ανά Κοινότητα, μετά από γνωμοδοτήσεις του Γνωμοδοτικού Συμβουλίου Δασών, αποφάσεις του αρμόδιου Υπουργού Γεωργίας, Εμπορίου και Βιομηχανίας, με τις οποίες εγκρίθηκε, να τα διαχειρίζεται η Δασική Υπηρεσία, ως διακατεχόμενα από τις πρώην Κοινότητες του νησιού, με εξαίρεση τα δάση και δασικές εκτάσεις της πρώην Κοινότητας Αγίου Κηρύκου, για τα οποία εκδόθηκε, κατά το έτος 1954, απόφαση του Υπουργού Γεωργίας, που αναγνωρίζει αυτά, ως ιδιωτικά (κοινοτικά).

Ως γνωστόν, η διακατοχή επί δάσους θεωρείται ιδιόρρυθμη εμπράγματη σχέση, συνιστάμενη στο δικαίωμα της κάρπωσης και εκμετάλλευσης του δάσους, που προσιδιάζει στην έννοια της νομής του άρθρου 974 του Αστικού Κώδικα, ήτοι της φυσικής εξουσίας του δάσους, με διάνοια κυρίου.

Το αληθές είναι, ότι σε ολόκληρο το νησί της Ικαρίας, από την Ικαριακή απελευθέρωση μέχρι και σήμερα, η τοπική αυτοδιοίκηση και οι κάτοικοι του νησιού δεν αναγνωρίζουν κυριότητα, υπέρ του Δημοσίου, αλλά αντίθετα νέμονται με καλή πίστη και κατέχουν όλες τις εδαφικές εκτάσεις της Ικαρίας και, μεταξύ αυτών, και τα δάση και τις δασικές εκτάσεις, για περισσότερο από ένα αιώνα, όπως προκύπτει από σωρεία αποφάσεων και ενεργειών της τοπικής αυτοδιοίκησης, που αφορούν την εκμετάλλευση, αδειοδότηση, μεταβίβαση, προστασία κλπ των εκτάσεων αυτών και ειδικότερα από, καταμηνύσεις για καταπατήσεις δασών και λαθροϋλοτομίες, άδειες για υλοτομία, απαγορεύσεις κλαδονομής, απαγορεύσεις θήρας, δημοπρασίες δασικών προϊόντων,

εκμισθώσεις δασών για ρητινοκαλλιέργεια, διορισμούς κοινοτικών δασοφυλάκων, επιβολή φορολογίας, υπέρ των Κοινοτήτων, στα παραγόμενα δασικά προϊόντα, δωρεάν παραχωρήσεις εκτάσεων στο Δημόσιο για ανέγερση Σταθμού Χωροφυλακής, Δασοφυλακείου κλπ με αίτημα του Δημοσίου, πώληση και μεταβίβαση εκτάσεως στη Δ.Ε.Η. Α.Ε. για κατασκευή του αιολικού τμήματος Υβριδικού Ενεργειακού Έργου, ρυθμίσεις των δικαιωμάτων βοσκής ανά τακτικά χρονικά διαστήματα, κηρύξεις εκτάσεων ως αναδασωτέων κλπ, πράξεις που όλες εγένοντο εν γνώσει, με συμφωνία και χωρίς καμία εναντίωση του Ελληνικού Δημοσίου.

Μάλιστα, έως το έτος 2005, το Δημόσιο δεν αμφισβήτησε, επί της ουσίας, το δικαίωμα αποκλειστικής κυριότητας, νομής και κατοχής των ο.τ.α. α΄ βαθμού του νησιού, επί των δασών και δασικών εκτάσεων της Ικαρίας και ειδικότερα, αντιμετώπιζε τα δάση του νησιού, ως μη δημόσια, με αποτέλεσμα να εντάσσονται αυτά, στα προγράμματα της μη δημόσιας δασοπονίας και έτσι να έχουν πραγματοποιηθεί πολλά έργα στο δασικό χώρο της Ικαρίας (*δασικοί δρόμοι, υδατοδεξαμενές για πυροπροστασία, πυροφυλάκεια κλπ*).

Δυστυχώς, τα τελευταία χρόνια, επιχειρείται μια αμφισβήτηση του ανωτέρω παγιωθέντος στο νησί ιδιοκτησιακού καθεστώτος, επ΄ ευκαιρία έκδοσης αδειών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας με ανεμογεννήτριες, ως και λοιπών επεμβάσεων σε εκτάσεις του νησιού.

Αφ΄ ης στιγμής, όμως, αναγνωρίσθηκαν, με την με αριθμό 218414 π.έ. 2732/4-2-1954 απόφαση του Υπουργού Γεωργίας, σύμφωνα με το Ν.Δ. 2501/1953 (Α΄ 200), τα δάση και οι δασικές εκτάσεις της διοικητικής περιφέρειας της πρώην Κοινότητας Αγίου Κηρύκου Ικαρίας, ως ιδιωτικά (επί λέξει «κτήσεις ιδιωτικάί»), ανήκοντα στην εν λόγω πρώην Κοινότητα Αγίου Κηρύκου και στον νυν Δήμο Ικαρίας, με το σκεπτικό ότι «τελούν από τριακονταετίας και πλέον υπό την ανεπίληπτον νομήν [φυσική εξουσίαση διάνοια κυρίου]» της πιο πάνω πρώην Κοινότητας, με συνέπεια να υπάγονται αυτά στην περίπτωση στ΄ του τμήματος Ι της παραγράφου 1 του άρθρου 10 του Ν. 3208/2003 και το Δημόσιο να μην προβάλλει δικαιώματα κυριότητας επ΄ αυτών, έπεται ότι και όλα τα λοιπά δάση και δασικές εκτάσεις της Ικαρίας είναι κτήσεις ιδιωτικές, ανήκουσες στις λοιπές πρώην Κοινότητες και στον νυν Δήμο Ικαρίας και θα πρέπει το Δημόσιο να μην προβάλλει δικαιώματα κυριότητας και επ΄ αυτών, καθόσον, ομοίως και αυτά, κατά τα προρρηθέντα, τελούσαν, από του ιδίου με τα δάση του Αγίου Κηρύκου χρονικού σημείου και συνεχίζουν να τελούν έκτοτε, υπό την ανεπίληπτη νομή, ήτοι φυσική εξουσίαση με διάνοια κυρίου, των εν λόγω λοιπών πρώην Κοινοτήτων της Ικαρίας και εν συνεχεία, του Δήμου Ικαρίας και όλα (και τα μεν και τα δε) τελούσαν εν γένει, ανέκαθεν, υπό το αυτό ακριβώς ιδιοκτησιακό καθεστώς.

Περαιτέρω, στην ισχύουσα Δασική Νομοθεσία και πιο συγκεκριμένα στην παράγραφο 1 του άρθρου 10 του Ν.3208/2003 (Α΄ 303), όπως ισχύει, προβλέπονται δεκάδες περιπτώσεων, στις οποίες το Δημόσιο δεν προβάλλει δικαιώματα κυριότητας, σε δάση, δασικές εκτάσεις, χορτολιβαδικές εκτάσεις που βρίσκονται επί ημιορεινών, ορεινών και ανώμαλων εδαφών και συγκροτούν φυσικά οικοσυστήματα αποτελούμενα από φρυγανική, πώδη ή άλλη αυτοφυή βλάστηση ή από δασική μεν βλάστηση που δεν συνιστά δασοβιοκοινότητα και βραχώδεις ή πετρώδεις εκτάσεις των ημιορεινών, ορεινών και ανώμαλων εδαφών.

Στο δε εδάφιο β' του άρθρου 62 του Ν. 998/1979 (Α' 289), όπως ισχύει, καθορίζονται οι περιοχές της χώρας, όπου δεν ισχύει το τεκμήριο κυριότητας του Δημοσίου επί των δασών και των δασικών εκτάσεων, οι οποίες είναι οι περιφέρειες των Πρωτοδικείων των Ιονίων Νήσων, της Κρήτης, των Νομών Λέσβου, Σάμου, Χίου και Κυκλάδων, των νήσων Κυθήρων, Αντικυθήρων, καθώς και η περιοχή της Μάνης όπως αυτή ορίζεται από τα διοικητικά όρια των Καλλικρατικών Δήμων Ανατολικής και Δυτικής Μάνης. Η εξαίρεση αυτών των περιοχών από το ανωτέρω τεκμήριο κυριότητας οφείλεται σε ιστορικούς λόγους, καθόσον οι περιοχές αυτές, υπό το οθωμανικό καθεστώς, διατήρησαν την αυτονομία τους.

Εξ ετέρου, ο Ν. 4173/1929 «Περί κυρώσεως και τροποποιήσεως του από 11 Μαΐου 1929 Ν. Διατάγματος «περί δασικού κώδικος»» (Α' 205) σηματοδοτεί την πρώτη συστηματικότερη και πληρέστερη οργάνωση της Δασικής Υπηρεσίας και την πρώτη ουσιαστικότερη και περιεκτικότερη κωδικοποίηση της Δασικής Νομοθεσίας του νεοελληνικού κράτους.

Συμπερασματικά, μετά από τα όσα, όλως συνοπτικά, εκτίθενται παραπάνω, λογικώς καθίσταται αδήριτη ανάγκη, και τα ανωτέρω υπόλοιπα δάση και δασικές εκτάσεις της Ικαρίας, που, α) επί τουρκοκρατίας ήταν ακίνητα «καθαρής ιδιοκτησίας», δηλαδή ιδιωτικά και όχι του Κράτους, β) μετά την Ικαριακή Επανάσταση της 17^{ης} Ιουλίου 1912, περιήλθαν στη Διοίκηση του Κράτους της «Ελευθέρας Πολιτείας της Ικαρίας», γ) δεν περιήλθαν στην κυριότητα του Ελληνικού Δημοσίου, ως διαδόχου του Οθωμανικού Δημοσίου, είτε δικαιώματι πολέμου είτε με κάποια Διεθνή Συνθήκη, δ) τελούσαν υπό τη νομή με καλή πίστη και την κατοχή των λοιπών πρώην Κοινοτήτων του νησιού, για περισσότερο από ένα αιώνα εν γνώσει, με συμφωνία και χωρίς καμία εναντίωση του Ελληνικού Δημοσίου, ε) εφέροντο, σύμφωνα με τη Δασική Διοίκηση, σε υπουργικές αποφάσεις του έτους 1927, δηλαδή πριν την έναρξη ισχύος του Δασικού Κώδικα του 1929, ως διακατεχόμενα από τις λοιπές πρώην Κοινοότητες του νησιού, ζ) αντιμετωνπίζονταν από το Δημόσιο, έως το έτος 2005, ως μη δημόσια, με αποτέλεσμα να εντάσσονται, στα προγράμματα της μη δημόσιας δασοπονίας, η) τελούσαν, από του ιδίου με τα δάση του Αγίου Κηρύκου Ικαρίας χρονικού σημείου, υπό την ανεπίληπτη νομή, ήτοι φυσική εξουσίαση με διάνοια κυρίου, των εν λόγω λοιπών πρώην Κοινοτήτων της Ικαρίας και επιπλέον, τελούσαν εν γένει, ανέκαθεν, υπό το αυτό ακριβώς ιδιοκτησιακό καθεστώς, με τα δάση του Αγίου Κηρύκου, που αναγνωρίσθηκαν, ως ιδιωτικά και δη κοινοτικά και θ) υπάγονται στις περιοχές της χώρας, όπου δεν ισχύει το τεκμήριο κυριότητας του Δημοσίου επί των δασών και των δασικών εκτάσεων, επειδή οι περιοχές αυτές, υπό το Οθωμανικό καθεστώς, διατήρησαν την αυτονομία τους, να υπαχθούν, όπως και τα, τελούντα υπό το ίδιο ακριβώς με αυτά ιδιοκτησιακό καθεστώς, δάση της διοικητικής περιφέρειας της πρώην Κοινοτήτας Αγίου Κηρύκου Ικαρίας, στις περιπτώσεις της παραγράφου 1 του άρθρου 10 του Ν. 3208/2003, στις οποίες το Δημόσιο δεν προβάλλει δικαιώματα κυριότητας.

Για όλα τα ανωτέρω και για το γενικότερο δημόσιο και κοινωνικό συμφέρον, την ασφάλεια του δικαίου, την σταθερότητα των εννόμων σχέσεων των Ο.Τ.Α α' βαθμού με το Δημόσιο επί δασών και δασικών εκτάσεων, την ίση μεταχείριση των Ο.Τ.Α α' βαθμού μεταξύ τους, την ενίσχυση της τοπικής αυτοδιοίκησης και την καλύτερη ανάπτυξη και προστασία, από τους τοπικούς δήμους και κοινότητες, των δασών και δασικών εκτάσεων, που,

α) με αποφάσεις του αρμόδιου Υπουργού, εκδοθείσες, κατόπιν γνωμοδοτήσεων του Γνωμοδοτικού Συμβουλίου Δασών, πριν την έναρξη ισχύος του Ν. 4173/1929 «Περί κυρώσεως και τροποποιήσεως του από 11 Μαΐου 1929 Ν. Διατάγματος «περί δασικού κώδικος»» (Α΄ 205), δηλαδή πριν από 89 χρόνια, εγκρίθηκε να τα διαχειρίζεται η Δασική Υπηρεσία, ως διακατεχόμενα από Δήμους ή Κοινότητες και
β) υπάγονται στις περιοχές του εδαφίου β΄ του άρθρου 62 του Ν. 998/1979, στις οποίες δεν ισχύει το τεκμήριο κυριότητας του Δημοσίου επί των δασών και των δασικών εκτάσεων, αιτούμαστε να εισαχθεί στη Βουλή και να ψηφισθεί νομοθετική ρύθμιση, η οποία προτείνεται να προστεθεί, ως τμήμα IV, μετά το τμήμα III της παραγράφου 1 του άρθρου 10 του Ν. 3208/2003, προκειμένου τα ανωτέρω δάση και δασικές εκτάσεις να υπάγονται στις περιπτώσεις, στις οποίες το Δημόσιο δεν προβάλλει δικαιώματα κυριότητας. Αυτό γίνεται επιτακτικότερο, για να καταστεί εφικτή η ένταξη των δασών αυτών στα προγράμματα της μη δημόσιας δασοπονίας και κατ' επέκταση, η χρηματοδότηση έργων στο δασικό χώρο του νησιού, από εθνικά και ευρωπαϊκά προγράμματα.

Προς διευκόλυνση, παρατίθεται Σχέδιο της προτεινόμενης Προσθήκης Νομοθετικής Ρύθμισης, μετά Εισηγητικής Έκθεσης κλπ.

I.- ΣΧΕΔΙΟ ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΗΣ ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗΣ ΡΥΘΜΙΣΗΣ

«Μετά το τμήμα III της παραγράφου 1 του άρθρου 10 του Ν. 3208/2003 (Α΄ 303), όπως ισχύει, προστίθεται τμήμα IV, που έχει ως εξής:

«IV. Με αποφάσεις του αρμόδιου Υπουργού, εκδοθείσες, κατόπιν γνωμοδοτήσεων του Γνωμοδοτικού Συμβουλίου Δασών, πριν την έναρξη ισχύος του Ν. 4173/1929 «Περί κυρώσεως και τροποποιήσεως του από 11 Μαΐου 1929 Ν. Διατάγματος «περί δασικού κώδικος»» (Α΄ 205), εγκρίθηκε να τα διαχειρίζεται η Δασική Υπηρεσία, ως διακατεχόμενα από Δήμους ή Κοινότητες και υπάγονται στις περιοχές που καθορίζονται στο εδάφιο β΄ του άρθρου 62 του Ν. 998/1979 (Α΄ 289).»».

II.- ΣΧΕΔΙΟ ΕΙΣΗΓΗΤΙΚΗΣ ΕΚΘΕΣΗΣ

Στην ισχύουσα Δασική Νομοθεσία και πιο συγκεκριμένα, στην παράγραφο 1 του άρθρου 10 του Ν. 3208/2003 (Α΄ 303), όπως ισχύει, προβλέπονται δεκάδες περιπτώσεων, στις οποίες το Δημόσιο δεν προβάλλει δικαιώματα κυριότητας, σε δάση, δασικές εκτάσεις, χορτολιβαδικές εκτάσεις, που βρίσκονται επί ημιορεινών, ορεινών και ανώμαλων εδαφών και βραχώδεις ή πετρώδεις εκτάσεις των ημιορεινών, ορεινών και ανώμαλων εδαφών.

Περαιτέρω, στο εδάφιο β΄ του άρθρου 62 του Ν. 998/1979 (Α΄ 289), όπως ισχύει, καθορίζονται οι περιοχές της χώρας, στις οποίες δεν ισχύει το τεκμήριο κυριότητας του Δημοσίου επί των δασών και των δασικών εκτάσεων και οι οποίες είναι οι περιφέρειες των Πρωτοδικείων των Ιονίων Νήσων, της Κρήτης, των Νομών Λέσβου, Σάμου, Χίου και Κυκλάδων, των νήσων Κυθήρων, Αντικυθήρων, καθώς και η περιοχή της Μάνης όπως αυτή ορίζεται από τα διοικητικά όρια των Καλλικρατικών Δήμων Ανατολικής και Δυτικής Μάνης. Η εξαίρεση αυτών των περιοχών από το ανωτέρω τεκμήριο κυριότητας οφείλεται σε ιστορικούς λόγους, καθόσον οι περιοχές αυτές, υπό το οθωμανικό καθεστώς, διατήρησαν την αυτονομία τους.

Εξάλλου, ο Ν. 4173/1929 «Περί κυρώσεως και τροποποιήσεως του από 11 Μαΐου 1929 Ν. Διατάγματος «περί δασικού κώδικος»» (Α΄ 205) σηματοδοτεί την πρώτη συστηματικότερη και πληρέστερη οργάνωση της Δασικής Υπηρεσίας και την πρώτη ουσιαστικότερη και περιεκτικότερη κωδικοποίηση της Δασικής Νομοθεσίας του νεοελληνικού κράτους.

Η δε διακατοχή επί δάσους θεωρείται ιδιόρρυθμη εμπράγματη σχέση, συνιστάμενη στο δικαίωμα της κάρπωσης και εκμετάλλευσης του δάσους, που προσιδιάζει στην έννοια της νομής του άρθρου 974 του Αστικού Κώδικα, ήτοι της φυσικής εξουσίας του δάσους, με διάνοια κυρίου.

Τέλος, είναι γεγονός ότι άλλα μεν δάση διακατεχόμενα από Δήμους και Κοινότητες νησιών της χώρας μας έχουν αναγνωρισθεί, με βάση προγενέστερους νόμους (άρθρο 49 παρ. 1 του Ν.Δ. 2501/1953 - Α΄ 200, κ.ά.), ως ιδιωτικά, ανήκοντα σ' αυτούς, με τη μόνη προϋπόθεση ότι τελούσαν από τριακονταετίας και πλέον υπό την ανεπίληπτη νομή αυτών και των δικαιωπαρόχων τους, με συνέπεια να υπάγονται στην περίπτωση στ' του τμήματος Ι της παραγράφου 1 του άρθρου 10 του Ν. 3208/2003 και το Δημόσιο να μην προβάλλει δικαιώματα κυριότητας επ' αυτών, άλλα δε δάση διακατεχόμενα από Δήμους και Κοινότητες των ίδιων ακριβώς νησιών της χώρας μας, για τα οποία συνέτρεχε η ίδια ακριβώς ανωτέρω προϋπόθεση και τα οποία τελούσαν υπό το ίδιο ακριβώς με πρώτα ιδιοκτησιακό καθεστώς, δεν έχουν αναγνωρισθεί ως ιδιωτικά, ανήκοντα σ' αυτούς, φερόμενα ακόμη ως διακατεχόμενα απ' αυτούς, παρά την πάροδο πλέον τους ενός αιώνα ανεπίληπτης νομής αυτών, με συνέπεια να γεννώνται εύλογα ζητήματα εφαρμογής της συνταγματικής αρχής της ισότητας.

Έτσι, για το γενικότερο δημόσιο και κοινωνικό συμφέρον, την ασφάλεια του δικαίου, την σταθερότητα των εννόμων σχέσεων των ο.τ.α. α΄ βαθμού με το Δημόσιο επί δασών και δασικών εκτάσεων, την ίση μεταχείριση των ο.τ.α. α΄ βαθμού μεταξύ τους, την ενίσχυση της τοπικής αυτοδιοίκησης και την καλύτερη ανάπτυξη και προστασία, από τους τοπικούς δήμους και κοινότητες, των δασών και δασικών εκτάσεων, που, α) με αποφάσεις του αρμόδιου Υπουργού, εκδοθείσες, κατόπιν γνωμοδοτήσεων του Γνωμοδοτικού Συμβουλίου Δασών, πριν την έναρξη ισχύος του Ν. 4173/1929 «Περί κυρώσεως και τροποποιήσεως του από 11 Μαΐου 1929 Ν. Διατάγματος «περί δασικού κώδικος»» (Α΄ 205), δηλαδή πριν από 89 χρόνια, εγκρίθηκε να τα διαχειρίζεται η Δασική Υπηρεσία, ως διακατεχόμενα από Δήμους ή Κοινότητες και β) υπάγονται στις περιοχές του εδαφίου β΄ του άρθρου 62 του Ν. 998/1979, στις οποίες δεν ισχύει το τεκμήριο κυριότητας του Δημοσίου επί των δασών και των δασικών εκτάσεων, καθόσον, υπό το οθωμανικό καθεστώς, διατήρησαν την αυτονομία τους, προτείνεται η προσθήκη τμήματος IV, με αναφορά στα πιο πάνω δάση, μετά το τμήμα III της παραγράφου 1 του άρθρου 10 του Ν. 3208/2003, προκειμένου και τα ανωτέρω δάση και δασικές εκτάσεις να υπάγονται στις περιπτώσεις, στις οποίες το Δημόσιο δεν προβάλλει δικαιώματα κυριότητας.

III.- ΚΕΙΜΕΝΟ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 10 ΤΟΥ Ν. 3208/2003, ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΘΗΚΗ ΤΗΣ
ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΗΣ ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗΣ ΡΥΘΜΙΣΗΣ

1) Το Δημόσιο δεν προβάλλει δικαιώματα κυριότητας σε δάση, δασικές εκτάσεις και στις εκτάσεις των περιπτώσεων α & β της παραγράφου 5 του άρθρου 3 του παρόντος νόμου που:

Ι. Αναγνωρίστηκαν ως ιδιωτικά:

α) Με τη διαδικασία του νόμου από 17/29 Νοεμβρίου 1836 «Περί ιδιωτικών δασών» (ΦΕΚ 69/1.12.1836).

β) Με τις διατάξεις του Ν. ΑΧΝ'/14.1.1888 «Περί διακρίσεως και οροθεσίας των δασών» (ΦΕΚ 20/21.1.1888), όπως τροποποιήθηκε με το Ν. ΒΑΠΤΖ'/12.7.1903 (ΦΕΚ 160 Α') και τα β.δ. 11.12.1889 και 19.7.1904, εφόσον συντάχθηκαν πρωτόκολλα αποτελεσματισμού.

γ) Με αμετάκλητες αποφάσεις των πολιτικών δικαστηρίων, στις οποίες διάδικος, αρχικός ή κατά παρέμβαση, ήταν το Ελληνικό Δημόσιο.

δ) Με αποφάσεις του Υπουργού Γεωργίας, που εκδόθηκαν μετά από γνωμοδοτήσεις των Συμβουλίων επί ιδιοκτησιακών θεμάτων, κατά τις διατάξεις του Ν. 853/1917 «Περί οργανισμού Υπουργείου Γεωργίας» (ΦΕΚ 133 Α'), του Α.Ν. 1747/1939 «περί συστάσεως παρά τω Υπουργείω Γεωργίας Γνωμοδοτικού Συμβουλίου Δασών» (ΦΕΚ 208 Α'), των άρθρων 9 έως 13 του Ν.Δ. 86/1969, με τις οποίες κωδικοποιήθηκαν οι διατάξεις των δασικών κωδίκων του Ν. 3077/1924 «περί δασικού κωδικός» και Ν. 4173/1929 «περί κυρώσεως και τροποποιήσεως του από 11 Μαΐου 1929 Ν.Δ. «περί δασικού κώδικος» (ΦΕΚ 205 Α') και τις διατάξεις του άρθρου 8 του Ν. 998/1979, καθώς και με αποφάσεις των Γενικών Διοικητών και του Επιτρόπου Διοίκησης του Ν.Δ. 1150/1942, με τις οποίες κρίθηκαν ιδιοκτησιακές υποθέσεις.

ε) Με αποφάσεις του Διοικητικού Δικαστηρίου του Υπουργείου Γεωργίας του Ν. 2201/1920 «περί συστάσεως Διοικητικού Δικαστηρίου» (ΦΕΚ 133 Α') και του Ν.Δ. 21 Σεπτεμβρίου 1926 (ΦΕΚ 328 Α').

στ) Με αποφάσεις του Υπουργού Γεωργίας κατά τις διατάξεις του άρθρου 29 του Ν.Δ. 841/1941 «περί λήψεως εκτάκτων μέτρων δια την εκμετάλλευσιν και διαχείρισιν των δασών, λόγω των εκ του πολέμου δημιουργηθεισών συνθηκών» (ΦΕΚ 445 Α'), των άρθρων 42 και 49 του Ν.Δ. 2501/1953 «περί τροποποιήσεως και συμπληρώσεως ενίων διατάξεων των περί δασών νόμων» (ΦΕΚ 200 Α') και των άρθρων 3 έως 8 του Δασικού Κώδικα (Ν.Δ. 86/1969).

ζ) Με τις διατάξεις του διατάγματος 2468/1917 και του Ν. 1072/1917 (ΦΕΚ 305/1917) της Προσωρινής Κυβέρνησης.

η) Με αποφάσεις νομαρχών κατά τις διατάξεις του άρθρου 67 του Ν. 998/1979, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 14 του Ν. 1734/1987.

θ) Με τις διατάξεις του ν. 248/1976, σε ό,τι αφορά:

α) τις δασικές εκτάσεις που με τον ανωτέρω νόμο κρίθηκε ότι δεν ανήκουν στο Δημόσιο, β) τις εκτάσεις που εμφανίζονται στον προσωρινό κτηματικό χάρτη του ν. 248/1976 ως μη δασικές, καθώς και εκείνες που κρίθηκε με αμετάκλητες δικαστικές αποφάσεις, κατά τη διαδικασία των άρθρων 12 επ. του ν. 248/1976, ότι δεν αποτελούν δάσος ή δασική έκταση και αν ακόμη απέκτησαν μεταγενεστέρως δασικό χαρακτήρα, εφόσον έχουν εκδοθεί για τις εκτάσεις αυτές ή για τμήματά τους μέχρι τις 31.3.2011 από τις αρμόδιες δασικές αρχές διοικητικές πράξεις, βεβαιωτικές του διαπιστωθέντος, κατ' εφαρμογή του ν. 248/1976, μη δασικού χαρακτήρα αυτών.

ι) Με τις διατάξεις του Αγροτικού Κώδικα.

κ) Με τις διατάξεις του άρθρου 29 του ν.δ. 2185/1952 «περί αναγκαστικής απαλλοτριώσεως κτημάτων προς αποκατάστασιν ακτημόνων καλλιεργητών και κτηνοτρόφων» (Α' 217) και του άρθρου 26 του ν. 2040/1992, σε ό,τι αφορά τις δασικές εκτάσεις της παραγράφου 2, τις εκτάσεις της περίπτωσης α' της παραγράφου 5 και τις υπεράνω των δασών ή δασικών εκτάσεων ασκεπείς κορυφές ή αλπικές ζώνες των ορέων της παρ. 3 του άρθρου 3 του ν. 998/1979, όπως ισχύει.

λ) Με τη διάταξη της παρ. 1 του άρθρου 11 του ν. 3147/2003.

μ) Σύμφωνα με τις καταχωρήσεις στα κτηματολογικά βιβλία του Κτηματολογίου Ρόδου και Κω - Λέρου.

II. Παραχωρήθηκαν κατά κυριότητα:

α) Με τις διατάξεις των νόμων ΤΣΤΕ/16.10.1856 (ΦΕΚ 79/24.10.1856) και ΥΛΑ'/25.3.1871 (ΦΕΚ 25/16.6.1871) και των μετέπειτα εκδοθέντων νόμων, με τους οποίους εκποιήθηκαν ή παραχωρήθηκαν από το Υπουργείο Οικονομικών ή την Αεροπορική Άμυνα δημόσια κτήματα, ανεξαρτήτως του χρόνου εκποίησης ή παραχώρησης και της μορφής των κτημάτων.

β) Με τις διατάξεις των προϊσχυσάντων δασικών κωδίκων των νόμων 2636/1924, 3077/1924, 3542/1928 (ΦΕΚ 91 Α'), των άρθρων 62, 63, 63α και 180 έως 199 του Ν. 4173/1929, του Α.Ν. 857/1937 «περί παραχωρήσεως δημοσίων και κοινοτικών δασικών εκτάσεων δια σκοπούς γεωργικούς και δενδροκομικής εκμεταλλεύσεως» (ΦΕΚ 367 Α') και των άρθρων 14 έως 34 του Ν.Δ. 86/1969.

γ) Με τις διατάξεις του άρθρου 51 του Ν. 4108/1929 «περί τροποποιήσεως και συμπληρώσεως διατάξεων τινών της νομοθεσίας περί δήμων και κοινοτήτων», όπως αυτό ερμηνεύτηκε με το Ν. 6271/25.8.1934 «περί αυθεντικής ερμηνείας του εδαφίου 1 του άρθρου 51 του Ν. 4108/1929 και συμπληρώσεως του άρθρου τούτου» και Ν. 3194/20-22.4.1955 και παραδόθηκαν με πρωτόκολλο από την Επιτροπή του άρθρου 1 του διατάγματος από 13/15.2.1930.

δ) Με το Ν.Δ. από 17/18.10.1923 «περί παραχωρήσεως κυριότητας δασών ρητινευομένων υπό ιδιωτών» (ΦΕΚ 297 Α'), το Ν.Δ. 1/13.12.1923 (ΦΕΚ 360 Α'), το άρθρο 53 του Ν.Δ. 2501/1953, σύμφωνα με τους όρους και περιορισμούς των διατάξεων του άρθρου 8 του διατάγματος αυτού.

ε) Με τις διατάξεις του Ν. 998/1979, του Ν. 1734/1987, καθώς και άλλων διατάξεων της δασικής νομοθεσίας.

III. Περιήλθαν κατά κυριότητα:

α) Στους υπερθεματιστές, μετά από κατακυρωτικές εκθέσεις δημόσιων αναγκαστικών πλειστηριασμών, συμπεριλαμβανομένων και των κατά τις διατάξεις του Ν.Δ. 356/1974 (ΦΕΚ 90 Α') διενεργουμένων, εφόσον δεν ασκήθηκε εμπρόθεσμα διεκδικητική αγωγή κατά το άρθρο 1020 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας και του άρθρου 33 παράγραφος 3 του Ν. 1473/1984 (ΦΕΚ 127 Α') ή ανακοπή κατά το άρθρο 74 του Ν.Δ. 356/1974 (Κ.Ε.Δ.Ε.).

β) Σε τρίτους, βάσει συμβιβαστικών πράξεων με το Ελληνικό Δημόσιο, κατά τη διαδικασία του άρθρου 39 του ν. 1884/1990, όπως αυτό τροποποιήθηκε με το άρθρο 14 του ν. 2227/1994 (Α' 129), καθώς και των διατάξεων του β.δ. 6/1961, εφόσον αντικείμενο της συμβιβαστικής πράξης έχει αποτελέσει η κυριότητα της έκτασης και όχι οποιοδήποτε άλλο δικαίωμα τρίτων σε αυτήν.

γ) Από διαχωρισμό υπέρ των Ταμείων Εφένδρων Πολεμιστών Κρήτης και των Μονών βάσει του ν. 3345/1925.

δ) Σε τρίτους από την Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος (Ε.Τ.Ε), ως διαχειρίστριες ανταλλαξιμών κτημάτων, βάσει της από 5.5.1925 συμβάσεως μεταξύ Ελληνικού Δημοσίου και Ε.Τ.Ε., με την προϋπόθεση ότι τα κτήματα αυτά είχαν παραδοθεί στην Ε.Τ.Ε. με πρωτόκολλο παραδόσεως και παραλαβής και κατά τη διάρκεια ισχύος της συμβάσεως δεν υπήρχε διεκδίκηση από κάποια δημόσια υπηρεσία εντός των προβλεπόμενων προθεσμιών και για τις πωλήσεις που έγιναν από την Ε.Τ.Ε. μετά την 29.10.1937, προκειμένου δε περί παραμεθορίων περιοχών, είχε χορηγηθεί ειδική έγγραφη άδεια του Γενικού Επιτελείου Στρατού.

ε) Στην εγχώρια περιουσία των Νήσων Κυθήρων και Αντικυθήρων κατά τις διατάξεις του άρθρου 84 του Ν. 1416/1984 (ΦΕΚ 18 Α').

στ) Με τις διατάξεις των άρθρων 13 και 18 του παρόντος νόμου.

ζ) Κατόπιν αδειάς του Υπουργού Γεωργίας κατ' εφαρμογή του άρθρου 2 του από 3.9.1924 νομοθετικού διατάγματος που κυρώθηκε με το άρθρο μόνο του ν. 3250/1924 (Α' 324), εφόσον η άδεια μεταβίβασης δεν ανακλήθηκε ούτε ακυρώθηκε με δικαστική απόφαση.

«IV. Με αποφάσεις του αρμόδιου Υπουργού, εκδοθείσες, κατόπιν γνωμοδοτήσεων του Γνωμοδοτικού Συμβουλίου Δασών, πριν την έναρξη ισχύος του Ν. 4173/1929 «Περί κυρώσεως και τροποποιήσεως του από 11 Μαΐου 1929 Ν. Διατάγματος «περί δασικού κώδικος»» (Α' 205), εγκρίθηκε να τα διαχειρίζεται η Δασική Υπηρεσία, ως διακατεχόμενα από Δήμους ή Κοινότητες και υπάγονται στις περιοχές που καθορίζονται στο εδάφιο β' του άρθρου 62 του Ν. 998/1979 (Α' 289)».

2) Αποτελούν οριστικούς τίτλους κυριότητας, για τις εκτάσεις που παραχωρήθηκαν με αυτά, τα διατάγματα που εκδόθηκαν δυνάμει: α) του από 2.7.1926 Ν.Δ. (ΦΕΚ 223 Α') «Περί εξημερώσεως αγρίων δένδρων», β) του Ν. 3542/ 1928 (ΦΕΚ 91 Α') και γ) των άρθρων 192 και 193 του Ν. 4173/1929.

Το Δημόσιο δεν φέρει καμία ευθύνη για τυχόν διεκδίκηση τρίτων επί των ανωτέρω εκτάσεων. Οι παραπάνω οριστικοί τίτλοι δεν ανακαλούνται, ακόμη και στην περίπτωση που οι παραχωρηθείσες εκτάσεις έπαψαν να εξυπηρετούν το σκοπό για τον οποίο παραχωρήθηκαν.

3) Παραχωρητήρια εκδοθέντα από το Υπουργείο της Οικονομίας της Προσωρινής Διοίκησης της Ελλάδος κατά τα έτη 1822 έως 1833, εφόσον δεν ανακλήθηκαν, θεωρούνται έγκυρα και ισχυρά, ανεξάρτητα εάν εκδόθηκαν ή όχι ανανεωτικοί τίτλοι από το Ελεγκτικό Συνέδριο.

Ωσαύτως θεωρούνται έγκυρα και ισχυρά τα παραχωρητήρια που εκδόθηκαν κατ' εφαρμογή:

α) Του Ν. 26 Μαΐου 1835 (ΦΕΚ2) και του διατάγματος 13/25 Νοεμβρίου 1836 (ΦΕΚ 67).

β) Του διατάγματος 21 Απριλίου-10 Μαΐου 1836 (ΦΕΚ 20).

γ) Του Ν. 1/13 Ιανουαρίου 1838 (ΦΕΚ 1).

δ) Του Ν. ΤΠΖ/24.3.1871 (ΦΕΚ 29).

4. Στο άρθρο 24 του Αγροτικού Κώδικα (ΦΕΚ 342 Α') τίθεται παράγραφος 1.

IV.- ΣΥΝΑΦΕΙΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΑΡΘΡΟ 62 ΤΟΥ Ν. 998/1979.

Επί των πάσης φύσεως αμφισβητήσεων ή διενέξεων ή δικών μεταξύ του Δημοσίου, είτε ως ενάγοντος είτε ως εναγομένου είτε ως αιτούντος είτε ως καθ' ου ή αίτηση, και φυσικού ή νομικού προσώπου, το οποίο προβάλλει ή αξιώνει οποιοδήποτε δικαίωμα, εμπράγματο ή μη, επί των δασών, των δασικών εκτάσεων το ως άνω φυσικό ή νομικό πρόσωπο οφείλει να αποδείξει την παρ' αυτώ ύπαρξη του δικαιώματός του.

Κατ' εξαίρεση η διάταξη αυτή δεν ισχύει στις περιφέρειες των Πρωτοδικείων των Ιονίων Νήσων, της Κρήτης, των Νομών Λέσβου, Σάμου, Χίου και Κυκλάδων, των νήσων Κυθήρων, Αντικυθήρων, καθώς και της περιοχής της Μάνης όπως αυτή ορίζεται από διοικητικά όρια των Καλλικρατικών Δήμων Ανατολικής και Δυτικής Μάνης.

V.- ΣΥΝΗΜΜΕΝΑ ΕΓΓΡΑΦΑ

Όλως ενδεικτικά, επισυνάπτουμε στο παρόν:

1) Την με αριθμό 200/1934 απόφαση του Αρείου Πάγου, σε αντίγραφο και δημοσιευμένη στο περιοδικό Θέμις (Σχετικό Νο 1).

2) Την με αριθμό 18825/22-2-1927 απόφαση του Υπουργού Γεωργίας, Εμπορίου και Βιομηχανίας, κατόπιν των με αριθμούς 24/1926 και 156/1927 γνωμοδοτήσεων του Γνωμοδοτικού Συμβουλίου Δασών, για διαχείριση των δασών και δασοτεμαχίων της περιφέρειας της πρώην Κοινότητας Ραχών Ικαρίας, ως διακατεχομένων, από την εν λόγω πρώην Κοινότητα Ραχών (Σχετικό Νο 2).

3) Την με αριθμό 74626/4-6-1927 απόφαση του Υφυπουργού Γεωργίας, Εμπορίου και Βιομηχανίας, κατόπιν των με αριθμούς 24/1926 και 156/1927 γνωμοδοτήσεων του Γνωμοδοτικού Συμβουλίου Δασών, για διαχείριση των δασών και δασυλλίων της περιφέρειας της πρώην Κοινότητας Χρυσοστόμου Ικαρίας, ως διακατεχομένων, από την εν λόγω πρώην Κοινότητα Χρυσοστόμου (Σχετικό Νο 3).

4) Την με αριθμό 18822/23-2-1927 απόφαση του Υπουργού Γεωργίας, Εμπορίου και Βιομηχανίας, κατόπιν των με αριθμούς 24/1926 και 156/1927 γνωμοδοτήσεων του Γνωμοδοτικού Συμβουλίου Δασών, για διαχείριση των δασών της περιφέρειας της πρώην Κοινότητας Ξραντάτου Ικαρίας, ως διακατεχομένων, από την εν λόγω πρώην Κοινότητα Ξραντάτου (Σχετικό Νο 4) .

5) Την με αριθμό 218414 π.έ. 2732/4-2-1954 απόφαση του Υπουργού Γεωργίας, για αναγνώριση των δασών και δασικών εκτάσεων της περιφέρειας της πρώην Κοινότητας Αγίου Κηρύκου Ικαρίας, ως ιδιωτικών, ανηκόντων στην εν λόγω πρώην Κοινότητα Αγίου Κηρύκου (Σχετικό Νο 5).